

**Odlišné stanovisko sudcu Petra Straku
k nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 54/2023**

1. Preskúmaná vec je ďalším dôkazom o problematickej právnej úprave procesu dobrovoľných dražieb, ak chýba obligatórna *ex ante* kontrola zo strany súdu. Dopĺacajú na to predovšetkým tak pôvodní vlastníci, ako aj vydražiteľia, ale v neposlednom rade aj veritelia v rámci núteného výkonu záložného práva.
2. Imperatív *ex offio* napĺňovania cieľov práva Európskej únie si vyžaduje krátke doplnenie odôvodnenia, ktoré využívam na platforme dopĺňujúceho odlišného stanoviska podľa § 67 ods. 1 zákona o ústavnom súde.
3. Z mnohých judikatúrnych upozornení pripomínam rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-598/21. Už je známe aj rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktorý rozhodol po interpretácii zo strany Súdneho dvora (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/99/2019 z 19. septembra 2024). Uvedené konanie privodilo až akési *salto mortale* v úverovom vzťahu, keď banka sa vzdala záložného práva a nebankový subjekt zaplatil dlžobu za dlžníkov. Vec sa točila okolo zmluvnej podmienky o predčasnej splatnosti a ako je z už uvedeného rozsudku Súdneho dvora zrejmé, náš Občiansky zákonník v konfrontácii s princípom efektivity úijného práva neobstál.
4. Z obsahu spisu ale nie je vôbec zrejmé, ako sa súdy v preskúmvanej veci s *ex offio* povinnosťou posúdiť predčasnú splatnosť vyrovnali. Z iného rozsudku C-600/19 je pritom evidentné, že ak sa tak neurobilo, „v hre“ je otázka zodpovednosti za škodu.
5. Nemožno obísť ani prebiehajúce konanie pod C-351/23, a to už zverejnené stanovisko generálnej advokátky zo 14. novembra 2024 (na webovom sídle Súdneho dvora), ktorá v okolnostiach prípadu zásadným spôsobom favorizovala pôvodných vlastníkov oproti vydražiteľovi. Isteže rolu hrajú aj okolnosti dobromyseľnosti vydražiteľa, procesná pasivita dlžníka a pod. Predsa len ide o zásadný odkaz, ktorý pri *ex offio* prístupoch mal mať v judikatúre odozvu, najmä ak dopad výkonu záložného práva zanechal po sebe doslova spúšť v rodinných vzťahoch dlžníkov. Ako sa pritom z obsahu spisu nedá dozvedieť, nemali mať dlžníci ešte právo na dosplácanie úveru, ak platí, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky má mať ten dopad, ako keby jej nikdy nebolo (C-869/19)? Výška pohľadávky mala mať zásadný význam (uznesenie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 2Cdo210/2021) a je extrémny rozdiel doplatiť omeškané splátky alebo zohnať celý zostatok dlhu.
6. Ak sa vo svetle imperatívnych interpretačných odkazov podstatné veci opomenú (platnosť predčasnej splatnosti), odpor dlžníkov nie je nepochopiteľný, no nepriaznivé následky dopadajú aj na vydražiteľov, akým je aj sťažovateľka.

7. Najvyšší súd je „na rade“ pri právnom definovaní veci. Pri požiadavke *ex offio* by sa nemali prehliadať ani najnovšie interpretačné výzvy zo strany Súdneho dvora.

V Košiciach 21. novembra 2024

Peter Straka
sudca